

Пән	Қазақ тілі
Оқытушының ФАӘ	Жакпекова Асем Базарбековна
Сабақ тақырыбы	Көші-қон тарихы. Қабдеш Жұмаділов – қаламгер.
Сабақ мақсаты	Білімділік: Оқушыларға сұрақтар мен тапсырмалар бере отырып, шығарманың мазмұнын, тақырыбы мен идеясын ашу Дамытушылық: Ойларын нақты дәл жеткізе білуге дағдыландыру, сөйлеу тіліне, сөйлеу мәдениетіне көңіл бөлу, дүниетанымын кеңейту, шығармашылық қабілеттерін дамыту. Тәрбиелік: Оқушылардың туған жеріне, ата-мекеніне сүйіспеншілігін ояту, патриоттық сезімін қалыптастыру.

(Кезеңдері)

```
graph TD; A["(Кезеңдері)"] --> B["Жаңа тақырыпты түсіндіру."]; A --> C["Мәтінмен жұмыс"]; A --> D["Студенттердің өзіндік жұмысы."]; A --> E["Сабақты қорытындылау, баға қою, үй жұмысы."];
```

Жаңа тақырыпты түсіндіру.

Мәтінмен жұмыс

Студенттердің өзіндік жұмысы.

**Сабақты қорытындылау, баға қою,
үй жұмысы.**

Қ. Жұмаділов. «Қаздар қайтып барады». Әңгіменің мазмұнын меңгеріп келу.

А) I слайд. Жазушы туралы не білетіндіктерін айқындау мақсатында «Жазушы туралы мәліметті» толықтыру.

Туған жылы (1936)

Туған жері (Шығыс Түркістан Қытай Халық Республикасы)

Бітірген оқу орны (Қазақ Мемлекеттік университеті қазақ тілі мен әдебиеті факультеті)

Шығармалары («Соңғы көш», «Тағдыр», «Таңғажайып дүние» ғұмырнамалық романы)

Қ. Жұмаділов туралы зерттеу еңбек жазған жазушы (Әкім Тарази)

Әңгіме мазмұнын ашу, тақырыбы, идеясын ұғыну сұрақтары:

1. Жолға шыққан қарт қайда сапар шегіп келеді? Оның сапар шеккеніне неше күн өтті?
2. Асудың ұшар басының табиғаты қандай екен?
3. Қарттың жол азығы қандай?
4. Неліктен жолаушы қиын да болса төте жолды таңдады?
5. Қуғыншыдан қауіптенбей, жолаушының көкжалдан қорқуы неліктен? Қарт көкжалдан қалай құтылды?
6. Өзеннен өтіп демалып отырғанда адамның қу басын көрген ол құдайға не деп жалбарынды?
7. «Өрттен қалған қу томардай болып жалғыз қалдым» деуінің мәнісі не?
8. Қарттың басты өкініші неде деп ойлайсың?
9. Немересімен үйрек атуға барғанда қаздар туралы айтқан әңгімесінің түйіні не, қарт күрсінісі нені аңғартады?
10. Неліктен жолаушы шекара сызығын қыл көпірдей сезінді?
11. Туған жер топырағын аттаған қарттың сезім күйін, сағынышын, қуанышын автор қалай суреттеген?
12. Байтас қартты туған жерге жетелеген қандай құдірет, қандай күш?
12. Әңгіме неліктен «Қаздар қайтып барады?» деп аталады?
13. Қарттың қырық жыл бойы сақтаған бойтұмары туралы өз ойың мен көзқарасың қандай?

Әңгіме құрылысына талдау жасау:

Басталуы – Жалғыз жортқан жолаушы, жолда көрген қиыншылықтар

Байланысы – Ойға оралған өткен күн немесе жалғыз немере Төлеутай

Оқиғаның дамуы – Кінәсіз тағылған айып, күтпеген қасірет

Шарықтау шегі – Қырық жыл бойы көкірек түкпірінде жатқан ұзақ сыр

Шешімі – Тұмардағы бір уыс қиыршық тастың туған жер топырағына түсуі

Идеясы – Отан оттан да ыстық.

Төмендегі сөздерге өз сөзіңмен түсінік бер:

Титығы құру –

Таңдай жібітіп, талшық қып келе жатқаны –

Көзі шырадай жану –

Қан қақсау –

Бармағын шайнау –

Тілі аузына сыймау –

Жігері құм болу –

Ет жүрегі езілу –

Қайырымы тию –

Тырнағын жібіту –

Жыртылып айрылады –

Өзегі тала қоймаған –

Талқылауға арналған сұрақтар:

Оқылымалды тапсырма

Интонация дегеніміз не?

Интонацияның қандай құрамдас бөліктерін білесіңдер?

Сөйлеу барысында қандай заңдылықтарды ескеруіміз керек?

Театр актерлары үшін интонация маңыздылығы қандай деп ойлайсыңдар?

Сәбит Оразбаевтың «Өмірдің өзі - театр» кітабында театр актерларына кідіріс жасауды қалай сипаттайтынын білетін бе едіңдер?

Кіріспе бөлім: Кім жылдам?

Географиялық диктант

- Механикалық қозғалыс-----
- Миграция-----
- Көші-қон -----, -----бөлінеді
- Ішкі көші-қон -----
- Сыртқы көші-қон -----
- Репатриация -----
- Иммиграция -----
- Эмиграция -----

Мәтінмен жұмыс.

Тағдыр талайымен жер шарының түкпір - түкпірінде, атап айтқанда, 55 елінде біздің қандастарымыздың жүргендігін «Көші - қон демографиясы» зерттеген екен.

Қандастар

АҚШ - та 14 000

Украинада 15 000

Түркияда 25 000

Тәжікстанда 10 000

Иранда 12 000

Өзбекстанда 1550 000

Моңғолияда 100 000

Үй тапсырмасы: аудару.

1. «Кіндік қаным тамған елім» – ой толғау жазып келу.
2. Жазушы туралы іздену.
3. Жазушының «Соңғы көш» романын оқу.

Дескриптор

Мәтінді тыңдай отырып, интонацияның құрамдас бөліктерін анықтайды;
Эмоционалдық мәні бар сөздерді табады;
Сұрақтарға жауап береді;

Әдебиеттер	<i>10 класс Қазақ тілі.</i>
Қосымша әдебиеттер	<i>Кәсіпкер – холдинг</i>
Интернет ресурстар	https://kk.warbletoncouncil.org/consecuencias-migracion-3455